

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717208657
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5717208657.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: D. L., nar. XX.X.XXXX, bytom A., G. XXX/XXX, právne zastúpeného JUDr. Ing. Martinou Kiseľovou, advokátkou so sídlom L., P. L. XX, proti žalovaným: 1/ S. F., nar. XX.X.XXXX, bytom A., A. XX, 2/ V. R., nar. X.X.XXXX, bytom P., J. P. XXX/XX, Česká republika, 3/ T. L., nar. XX.X.XXXX, bytom U., P. XXXX/X, žalovaní 2/ a 3/ právne zastúpení Mgr. Róbertom Liškom, advokátom so sídlom U., F. XXX/XX, o určenie, že veci patria do dedičstva, na základe odvolania žalobcu a na základe odvolania žalovaných 2/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 6C/20/2017-554 zo dňa 26. novembra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** vo výroku III. tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov (prechádzajúceho) odvolacieho konania nepriznáva.

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** vo zvyšnej časti (výroky I. a II.).

Žalobca má žalovaným 2/ a 3/ **n á r o k** na náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom, v poradí druhým, okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) vyhovel žalobe a určil, že do dedičstva po nebohej V. P., rod. B., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, patrí pohľadávka voči žalovanému 3/ v celkovej výške 3.104,46 eur (výrok I.).

2. Východiskovo súd prvej inštancie konštatoval existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko rozhodnutím súdu v tejto veci sa postavenie žalobcu ako aj ostatných oprávnených dedičov vyjasní. Z dôvodu popierania nároku žalovaným 3/ má teda žalobca naliehavý právny záujem na určení, že predmetná pohľadávka z titulu bezdôvodného obohatenia patrí do dedičstva po ich nebohej matke. Na základe rozsudku môže notár zahrnúť do dedičstva pohľadávku voči žalovanému 3/ ako ďalšie aktívum.

3. Následne okresný súd za nesporné vyhodnotil, že do dedičstva po poručiťelke patrí pohľadávka vo výške 54,46 eur predstavujúca preplatok z pobytu poručiťelky v zariadení SENIOR PARK, ktorú sumu si žalovaný 3/ bezdôvodne ponechal. Poplatok za pobyt v zariadení bol uhrádzaný z výlučných prostriedkov poručiťelky. Rovnako neboli sporné ani finančné prostriedky na vkladnej knižke vo výške 867,97 eur. Tieto aktíva dedičstva však žalovaný 3/ uznal až v priebehu sporu a nie už pri prejednaní dedičstva pred notárom. Okresný súd ďalej považoval za preukázané, že poručiťelka sa od 20.7.2016 nachádzala v sociálnom zariadení SENIOR PARK, n. o., B.. Počas jej pobytu v tomto zariadení mal dispozičné právo k debetnej karte vystavenej k bežnému účtu a k vkladnej knižke vedených vo F., J. žalovaný 3/. Cena za poskytované služby bola uhrádzaná výlučne z finančných prostriedkov poručiťelky, a to z jej osobného účtu, kde bol zriadený trvalý príkaz na úhradu služieb vo výške 390 eur. Poručiťelka poberala starobný

dôchodok vo výške 327,90 eur a vdovský dôchodok vo výške 95,40 eur, t.j. celkovo 423,30 eur, ktorý bol poukazovaný na jej bežný účet. Táto suma jej postačovala na úhradu služieb spojených s pobytom v sociálnom zariadení.

4. Bolo tiež nesporné, že pri nástupe do zariadenia bol uhradený dobrovoľný finančný príspevok vo výške 1.200 eur a súčasne aj alikvotná časť za mesiac júl 2016 vo výške 151 eur. Dňa 20.7.2016, t.j. v čase začatia poskytovania sociálnych služieb, bol žalovaným 3/ uskutočnený výber z vkladnej knižky vo výške 1.200 eur. Po tomto výbere zostali na vkladnej knižke prostriedky vo výške 3.057,64 eur. Vstupný poplatok bol zaplatený z prostriedkov, ktoré mala poručiiteľka pri sebe vo výške 600 eur a druhá časť vo výške 600 eur bola uhradená z výberu zo dňa 20.7.2016 vo výške 1.200 eur. Po zaplatení alikvotnej časti za júl 2016 zostali žalovanému 3/ k dispozícii finančné prostriedky vo výške 449 eur. Z týchto prostriedkov žalovaný 3/ zakúpil televízor, čo medzi stranami nebolo sporné. Po uhradení týchto nákladov žalovaný 3/ stále disponoval sumou 299 eur, ktorá mala slúžiť výhradne na úhradu potrieb poručiiteľky. Aj po odpočítaní platieb za Magio TV a Slovak Telekom ostala žalovanému 3/ k dispozícii dostatočná suma na zakúpenie oblečenia, liekov a potravín v ním tvrdenej výške.

5. Žalovaný 3/ neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal ním tvrdené skutočnosti, predovšetkým, že žalobcovi poslal na účet sumu 250 eur na základe pokynu matky. Uvedené tvrdenie žalobca poprel, okresný súd ho tiež považoval za účelové. Pokiaľ žalovaný 3/ skutočne zaslal žalobcovi na účet sumu 250 eur, nič mu nebránilo, aby svoje tvrdenie preukázal potvrdením o vykonanej transakcii. Nejedná sa o dôkaz spojený s neprímeranými nákladmi. Podľa tvrdení žalovaného 3/ mal túto sumu 250 eur vybrať na druhý deň, čo z výpisu nevyplýva. Vo svetle dôkazov neobstojí ani tvrdenie žalovaného 3/, že po uplynutí jedného až dvoch mesiacoch vybral všetky peniaze z vkladnej knižky. Tieto vybral necelé tri týždne odkedy nadobudol dispozičné oprávnenie. Žalovaný 3/ nevedel ozrejmiť súdu dôvody výberu z vkladnej knižky, platby a výbery debetnou kartou, ako ani výšku doplatkov za lieky. Okresný súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného 3/ o výške mesačných doplatkov za lieky. Tvrdenie žalovaného 3/ bolo vyvrátené jednak žalovanou 1/, jednak výškou jednotlivých preukázaných doplatkov za lieky. Ak by aj súd pripustil žalovaným 3/ tvrdenú výšku doplatkov, aj v takom prípade mal žalovaný 3/ k dispozícii dostatok prostriedkov získaných výbermi z bežného účtu, ktoré by bez ďalšieho pokrývali tieto náklady. Preto, v súvislosti s výdavkami, na ktoré poukazoval žalovaný 3/, súd nemohol opomenúť charakter transakcií, ktoré vykonal počas dispozície s debetnou kartou poručiiteľky k bežnému účtu - od 4.8.2016 do XX.XX.XXXX žalovaný 3/ vykonal výbery v hotovosti v celkovej výške 550 eur, bezhotovostné platby v lekárnach vo výške 24,57 eur, v potravinách vo výške 18,92 eur, na čerpacej stanici vo výške 30 eur, v železiarstve vo výške 9,98 eur. Celkovo sa jednalo o transakcie približne vo výške 640 eur, v ktorých nie sú zahrnuté platby za pobyt v zariadení. Výbermi z vkladnej knižky v celkovej výške 3.050 eur (výbery zo dňa 5.8.2016 vo výške 330 eur a zo dňa 6.8.2016 vo výške 2.720 eur), sa žalovaný 3/ bezdôvodne obohatil. Keďže neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že finančné prostriedky, ktoré vybral z vkladnej knižky vednej vo F., J., použil na potreby matky, resp. v súlade s jej pokynmi, okresný súd určil, že do dedičstva po nej patrí pohľadávka z titulu bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 3.104,46 eur (3.050 + 54,46).

6. Súd prvej inštancie dodal, že nepristúpil k rozhodnutiu o zmene žaloby, keďže aj v zmysle intencií rozhodnutia odvolacieho súdu nie je viazaný predostretou formuláciou žalobného petitu, ale obsahom žalobného návrhu. Vzhľadom k uvedenému nebolo podľa názoru okresného súdu potrebné rozhodovať samostatným uznesením o zmene žaloby, nakoľko nedošlo k rozšíreniu uplatneného práva, k uplatneniu iného nároku ani k podstatnej zmene rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

7. O trovách prvoinštančného konania rozhodol okresný súd tak, že stranám nárok na ich náhradu nepriznal (výrok II.), vychádzajúc z pomerného úspechu strán v spore (§ 255 ods. 1, 2 CSP).

8. O trovách (v poradí prvého) odvolacieho konania rozhodol tak, že žalovaným 2/ a 3/ priznal voči žalobcovi nárok na ich náhradu v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok III.). Vychádzal zo skutočnosti, že v odvolacom konaní boli úspešní žalovaní 2/ a 3/.

9. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní 2/ a 3/ a žalobca.

10. Žalovaní 2/, 3/ sa svojím odvolaním čo do výrokov I. a II. rozsudku okresného súdu domáhali jeho zmeny tak, že do dedičstva po poručiiteľke bude určená pohľadávka voči žalovanému 3/ vo výške 922,43 eur a bude im priznaná náhrada trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

11. Argumentovali, že žalovaný 3/ preukázal súdu použitie finančných prostriedkov (potvrdenie SENIOR PARK n. o. B.; výpoveď žalovanej 1/, ktorá preukazuje starostlivosť a nákupy plienok, oblečenia, potravín pre matku; výpoveď žalovanej 2/, ktorá preukazuje vedomosť o spôsobe nakladania s prostriedkami na účte, napr. zakúpenie polohovacej postele). Prostriedky na vkladnej knižke zo zostatkom 3.057,64 eur boli použité podľa pokynov matky, napr. 250 eur pre brata D. L., čo tento nepoprel, zakúpenie TV do Seniorparku 150 eur, 1.200 eur pre Seniorpark atď.). Výška mesačných doplatkov za lieky pre matku bola cca 50 eur. Svedkovia potvrdili, že matka bola zo strany žalovaného 3/ riadne zabezpečená vo všetkých potrebách a bol s ňou v neustálom kontakte. Preto sa nemožno stotožniť s tvrdením okresného súdu, že neuniesol dôkazné bremeno. Po úhrade všetkých nákladov žalovanému zostalo 867,97 eur. Žalovaný 3/ nepredpokladal, že brat - žalobca, ktorý žil roky na úkor matky a dostal darom rodinný dom, nebude po smrti rešpektovať vôľu matky a napadne súrodencov žalobou na súde.

12. Čo sa trov konania týka, nie je možné podľa odvolateľov porovnávať úspech strán v jednotlivých nárokoch, resp. čiastočný úspech žalobcu v časti určenia, že finančné prostriedky patria do dedičstva, a jeho neúspech v časti o zahrnutie nehnuteľností do dedičstva, ktorá (časť) bola základom sporu, čoho dôkazom je aj množstvo dokladov a písomností nachádzajúcich sa v spise (tvoriacich gro spisového materiálu).

13. Žalobca sa svojím odvolaním čo do výroku III. rozsudku okresného súdu domáhal jeho zmeny tak, že žiadna zo strán nebude mať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Argumentoval, že okresný súd mal aplikovať § 257 CSP a nepriznať nárok na náhradu trov konania, včítane odvolacieho, žiadnej zo strán z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Tými sú okolnosť, že sa jedná o spor medzi rodinným príslušníkmi/súrodencami v rámci dedičského konania po matke. Žalovaný 3/ nechcel uznať, že podstatná časť prostriedkov našetrovaných ich matkou patrí do dedičstva po nej. V podanom odvolaní žalovaní 2/, 3/ v podstate uznali, že časť prostriedkov patrí do dedičstva po matke. Ďalšou okolnosťou - dôvodom hodným osobitného zreteľa je, že rodinné vzťahy sú negatívne poznačené smrťou matky. K aplikácii § 257 mal okresný súd pristúpiť tiež zo sociálnych dôvodov na strane žalobcu, ktorého nepriaznivá finančná situácia vyplýva už len z faktu, že mu bol priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc. Na druhej strane žalovaní 2/, 3/, ako vyplynulo z ich výsluchu, sú zamestnaní, a teda možno usúdiť na to, že ich majetkové pomery sú podstatne lepšie, než jeho.

15. Okrem toho odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu v dotknutej časti v podstate z iných, než odvolateľmi - žalovanými 2/, 3/ uvedených dôvodov. Je nespravodlivé, aby bol žalovaným priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keď po vrátení veci okresný súd rozhodol, že do dedičstva po matke patrí pohľadávka voči žalovanému 3/ vo výške 3.104,46 eur.

16. Žalovaná 1/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaných 2/, 3/ sa stotožnila s rozhodnutím okresného súdu. Okrem iného uviedla, že doplatky za lieky neboli vo výške 50 eur, ako uvádzali odvolatelia, napríklad za august 2,56 eur, september 4,09 eur, december 5,81 eur. Nákup liekov robila ona, niekedy žalovaný 3/. Za plienky sa neplatilo. Potraviny a oblečenia pre matku kupovala ona z vlastných prostriedkov a za matkou chodievala pravidelne pondelky, stredy a piatky. Náklady na cestu za matkou nemal žalovaný 3/ ako jej syn uvádzať. Na pohreb matky sa poskladali ona, V. R. a T. L., brat D. neprispel. V čase, keď brat T. bol s matkou urobiť prepis dispozičného práva na neho, bolo na vkladnej knižke 3.200 eur a 600 eur až 800 eur mal v hotovosti, ktoré mala matka pri sebe a dala mu ich do úschovy; čo on sám potvrdil.

17. Žalovaná 1/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu s týmto súhlasila, resp. súhlasila, aby žiadna zo strán nemala nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v poradí prvého). Dodala, že z majetku po matke dostala veľmi málo, hoci sa o ňu starala najviac.

18. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaných 2/, 3/ žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť (v nimi napadnutej časti). Okresný súd podrobne vyhodnotil príjmy a výdavky ich matky. Potvrdenie SENIOR PARK n. o. B. preukazuje len to, že žalovaný 3/ mal matku navštevovať a riešiť lieky, nie, že pre matku vykonával nákupy. Nie je sporné, či niečo kúpil matke, ale rozsah nákupov. Uvedené platí obdobne pre výpoveď žalovanej 1/. Popiera a poprel už na pojednávaní dňa 16.1.2018, že by mu žalovaný dal 250 eur z prostriedkov matky. Pokiaľ ide o zakúpenie TV za 150 eur, žalovaní 2/, 3/ tvrdili, že šlo o ich dar matke. Poplatok 1.200 eur zariadeniu SENIOR PARK n. o. B. - týmito prostriedkami žalovaný 3/ disponoval a boli uhradené už v čase, keď matku umiestnil do zariadenia a zostatok 3.057,64 eur zohľadňoval stav po výbere danej sumy. Samotný žalovaný uviedol na pojednávaní dňa 16.1.2018, že poplatok 1.200 eur sa uhradil z 600 eur, ktoré mala matka pri sebe a zvyšok 600 eur sa doplatil z účtu.

Pokiaľ ide Magio TV a Slovak Telekom, prostriedky na ich úhradu ostávali na bežnom účte ich matky, a to vo výške rozdielu medzi jej mesačným príjmom 423,30 eur a poplatkom za pobyt v zariadení 390 eur (33,30 eur mesačne). Nebolo preukázané, že by na úhrady boli vynaložené prostriedky z vkladnej knižky. Doplatky za lieky zďaleka nedosahovali žalovaným tvrdenú výšku cca 50 eur mesačne. Ani výdavky na cestovanie za matkou žalovaný 3/ nepreukázal.

19. Čo sa týka odvolania do trov konania, v konaní nebola nijako určená ani tvrdená hodnota pozemkov, ktorých zahrnutia do dedičstva sa domáhal. Preto je správny záver okresného súdu o čiastočnom úspechu strán v spore. Argumentácia odvolateľov, že gro dokladov v súdnom spise sa týka nehnuteľností, je irelevantná a nesúvisí s rozhodovaním o trovách konania.

20. Žalovaní 2/, 3/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadali toto „zamietnuť“. Poukazovali na nesprávnu formuláciu petitu žaloby, z ktorého dôvodu bolo rozhodnutie nevykonateľné, ako je zrejmé z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 30.5.2019; ktorú nesprávnosť nezapríčinili žalovaní 2/, 3/. Na strane žalobcu neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Súrodenecký vzťah/situácia a finančná situácia žalobcovi nevadila, keď súrodencov obral o väčšiu časť dedičstva (keďže matka za jeho života vyplatila jeho dlhy z príjmu z predaja bytu) a previedla na neho dom s pozemkami v obci A. v značnej hodnote. „Životný štýl“ žalobcu a aj jeho majetkové pomery neodôvodňujú aplikáciu § 257 CSP. Nie je sporným, či prostriedky patria do dedičstva po ich matke; spornou je ich výška. Zároveň, napriek dlhoročnej opatere žalobcu a nemalým darom zo strany jeho matky odmietol sa podieľať na nákladoch na jej pohreb, ktoré uhradili žalovaní.

21. Žalovaní 2/, 3/ v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej 1/ poukázali predovšetkým na chabú starostlivosť (žalobcu) o matku v čase, keď bola doma v A., čo viedlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu.

22. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané subjektívne legitimovanou (neúspešnou) stranou sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 219 ods. 3 v spojení s 378 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny v meritórnom výroku a vo výroku o trovách prvoinštančného konania a zmenil podľa § 388 CSP vo výroku o trovách skoršieho odvolacieho konania.

23. Odvolanie žalovaných 2/, 3/ čo do merita veci je neopodstatnené.

24. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania náležite zistil skutkový stav veci. Žalovaní 2/, 3/ vo svojom odvolaní v podstate len opakujú svoju argumentáciu, s ktorou sa ale okresný súd v napadnutom rozsudku vysporiadal. V bode 31. odôvodnenia okrem iného podrobne vyhodnotil sporné výdavky V. P., ktoré mali byť hrazené z jej prostriedkov, ako aj zdroje týchto úhrad (výbery z účtu, z vkladnej knižky atď.).

25. V danej spojitosti plne obстоjí záver okresného súdu, že žalovaný 3/ nepreukázal svoje tvrdenia - neuniesol dôkazné bremeno. Žalovaný 3/ totiž nepredložil nijaký dôkaz o údajnom prevode prostriedkov vo výške 250 eur na účet žalobcu, hoci, pokiaľ k tomu došlo, nemal by byť problém z jeho strany toto preukázať. Pritom zároveň skutočnosti nezodpovedá tvrdenie odvolateľov - žalobcov 2/, 3/, že žalobca nepoprel, že mu žalovaný 3/ dal 250 eur z matkiných peňazí; na pojednávaní dňa 16.1.2018 žalobca výslovne poprel, že mu žalovaný 3/ poskytol tieto prostriedky. Obdobne vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že síce dňa 20.7.2016, teda v čase začatia poskytovania služieb V. P. v zariadení SENIOR PARK n. o., B., bolo z vkladnej knižky menovanej vybratých 1.200 eur /ktorá suma sa zhoduje s výškou finančného príspevku pre zariadenie/, avšak príspevok 1.200 eur bol uhradený z prostriedkov z tohto výberu len sčasti - vo výške 600 eur, a zvyšných 600 eur bolo uhradených z hotovosti, ktorú mala menovaná pri sebe. Po tomto výbere zostalo na vkladnej knižke V. P. 3.057,64 eur, ktorú sumu žalovaný 3/ vybral do 3 týždňov, pričom použitie týchto prostriedkov nevedel nijako uspokojivo vysvetliť a logicky ani preukázať. Pritom po úhrade alikvotnej čiastky za úhradu služieb zariadenia za júl 2016 vo výške 151 eur a zakúpení televízora za 150 eur zostávalo žalovanému z prostriedkov z výberu z vkladnej knižky 299 eur. Ako náležite súd prvej inštancie uviedol, z uvedenej sumy zostali žalovanému 3/ aj po úhrade za Magio TV a Slovak Telekom voľné prostriedky, ktoré mohol použiť za zakúpenie oblečenia, liekov a potravín pre matku. Okrem toho žalovaný 3/ disponoval aj debetnou kartou k bežnému účtu V. P., resp. prostriedkami na tomto bežnom účte menovanej, ktoré prevyšovali výšku mesačnej platby 390 eur/trvalého príkazu za služby zariadenia SENIOR PARK n. o., B.. Tieto prostriedky aj použil (viď druhá polovica bodu 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku na str. 14), a teda náklady na lieky a potraviny pre matku mohli byť hrazené z týchto prostriedkov /a nie z prostriedkov na vkladnej knižke/.

26. Pokiaľ odvolatelia poukazovali na obsah svedeckých výpovedí ohľadom zakupovania vecí pre matku žalovaným 3/, krajský súd konštatuje, že sporným bol rozsah, resp. výška nákladov, ktoré mali byť hrazené, napríklad náklady - doplatky za lieky. V tomto smere žalovaný 3/ svoje tvrdenia nepreukázal. Svedecké výpovede potvrdzujúce starostlivosť o matku a zakupovanie určitých vecí aj žalovaným 3/ nedokazujú zároveň aj výšku nákladov, ktoré žalovaný 3/ podľa jeho tvrdení vynaložil. Tieto zostali v rozhodujúcom rozsahu - z hľadiska výšky uplatneného nároku - nepreukázané.

27. V ďalšej časti možno plne odkázať na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorým (odôvodnením) sa krajský súd stotožnil.

28. K „odvolacej argumentácii“ žalovaných 2/, 3/ ohľadom nerešpektovania vôle matky žalobcom, ktorý profitoval z majetku matky za jej života, odvolací súd len poznamenáva, že predmetné skutočnosti môžu byť relevantné v dedičskom konaní po poručiťelke v rámci započítania (kolácie).

29. Ako nedôvodné následne vyhodnotil krajský súd odvolanie žalovaných 2/, 3/ aj do trov prvoinštančného konania.

30. Okresný súd v princípe správne vychádzal z čiastočného úspechu každej zo sporových strán. Tvrdenie, že základom sporu bolo určenie, že do dedičstva po V. P. patria nehnuteľnosti, odvolatelia relevantným spôsobom neodôvodnili. Pokiaľ poukazovali na rozsah spisového materiálu vzťahujúceho sa k týmto nehnuteľnostiam, toto neobstojí, pretože nemožno pomeriavať význam predmetu sporu, resp. jeho časti (napríklad pre účely rozhodovania o trovách konania) s fyzickým rozsahom spisového materiálu (týkajúceho sa jednotlivých častí predmetu sporu). V zásade relevantným kritériom pre výpočet rozsahu úspechu strany v spore môže byť (v prípade materiálneho predmetu sporu ako v prejednávanej veci) finančná hodnota sporu/jeho jednotlivých častí, ktorá nebola v priebehu konania „riešená“. Krajský súd len dodáva, že síce predmetom určenia, že patria do dedičstva, bolo väčšie množstvo nehnuteľností, avšak v malých spoluvlastníckych podieloch.

31. Vychádzajúc z prezentovaných úvah a záverov odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku vo veci samej, vo výroku o trovách prvoinštančného konania.

32. Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu proti výroku o trovách (prvého) odvolacieho konania, okolnosť, že v súdenom prípade ide o spor medzi rodinnými príslušníkmi/súrodencami v rámci dedičského konania po matke, bez ďalšieho nie je z hľadiska aplikability § 257 CSP relevantná; rovnako tak okolnosť, že vzťahy medzi týmito rodinnými príslušníkmi sú narušené (okrem iného ide aj o dôsledok prebiehajúceho súdneho konania, ktoré inicioval žalobca). Obdobne skutočnosť, že žalobcovi bol priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc, bez ďalšieho nespôsobuje, že by nemal znášať ani trovy konania v prípade jeho neúspechu. Účelom bezplatnej právnej pomoci je totiž zaistiť, aby nebolo porušené základné právo na súdnu ochranu človeka, ktorý nemá dostatočné prostriedky na zabezpečenie si kvalifikovanej právnej pomoci (advokáta). Nechráni však bez ďalšieho pred následkami jeho neúspechu v spore.

33. Dôvodom pre zmenu výroku (priznávajúceho predmetné trovy žalovaným 2/ a 3/) o trovách skoršieho odvolacieho konania je však tá časť odvolacích námietok žalobcu, v rámci ktorých žalobca označil za nespravodlivé priznanie nároku na náhradu trov odvolacieho konania žalovaným 2/ a 3/, keď po vrátení veci okresný súd rozhodol, že do dedičstva po matke patrí pohľadávka voči žalovanému 3/ vo výške 3.104,46 eur. Opísané tvrdenie žalobcu vystihuje aplikačnou praxou ustálený/akceptovaný záver o jednote prvoinštančného a odvolacieho konania, pričom výsledkom tejto jednoty je v posudzovanej veci čiastkový úspech sporových strán ohľadne celkového predmetu žaloby - viď bod 30 tohto odôvodnenia. Týmto určujúcim princípom sa nadväzne riadi aj posudzovanie trov skoršieho odvolacieho konania, v ktorom zmysle odvolací súd upravil/zmenil dotknutý výrok napadnutého rozsudku. Možno len dodať, že je ťažko realizovateľná/predstaviteľná taká prax súdov, kedy by tieto posudzovali/hodnotili každý poskytnutý úkon právnej služby osobitne podľa toho, či bol „úspešný“ - napr. ak v prípade celkového zamietnutia žaloby bola žalobcovi v priebehu konania pripustená zmena žaloby - bez ohľadu na celkový výsledok sporového konania.

34. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalovaný 2/ a 3/ neboli v tomto štádiu konania úspešní vôbec - t.j. ani ohľadne svojho meritórneho odvolania, ani vo vzťahu k odvolaniu žalobcu týkajúcemu sa trov konania - preto žalobcovi voči nim vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%. O konkrétnej výške priznaných trov rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 v spojení s § 251 CSP.

35. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí v prípadoch uvedených v § 429 ods. 2 CSP.